

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΤΗΛ. 2106411526
ΦΑΞ 2106411523

Αθήνα 6-4-2012

Αριθ. Πρωτ... 1458

Αριθμ. Γνωμ. 4

Π ρ ο ς

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Διεύθυνση Σωφρονιστικής Αγωγής Ενηλίκων

Τμήμα Λειτουργίας Σωφρονιστικών και Θεραπευτικών Καταστημάτων

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικώς με το «εάν οι ευεργετικές διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 Ν. 4043/2012 (ΦΕΚ Α΄ 25/13-2-2012) εφαρμόζονται και σε περίπτωση κρατουμένου σε στερητική της ελευθερίας ποινή, η εκτέλεση της οποίας άρχισε μετά την δημοσίευση του Νόμου αυτού και βρίσκεται εντός των χρονικών ορίων που τίθενται από τις διατάξεις της παρ. 10 εδ. α΄ του ίδιου άρθρου».

Ο Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ.τ.λ., με το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 30940/29-3-2012 έγγραφό του, εξήτησε να γνωμοδοτήσουμε επί του ανωτέρω Ερωτήματος.

Εισαγωγικώς, δέον να αναγνωρισθεί, ότι η δια τους γνωστούς λόγους «θρόμβωση» στις φυλακές του Κράτους, εδημιούργησε πιεστική πολιτική ανάγκη

αποσυμφορήσεως αυτών. Τούτο, δεν συμβαίνει για πρώτη φορά. Συνέβη κατ' επανάληψη και στο παρελθόν. Και, επειδή, κατά τις πρώτες ημέρες εφαρμογής του Νόμου αυτού, ανεφύησαν κάποια ερμηνευτικά προβλήματα, η ανάγκη ομοιομόρφου εφαρμογής των σχετικών διατάξεων σε όλη την Επικράτεια, καθιστά την απάντηση άμεσον, εκθέτοντες τα εξής:

Πρώτον. Στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του άνω Νόμου (4043/2012) ορίζεται ότι : «Κρατούμενοι οι οποίοι, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εκτίουν στερητική της ελευθερίας ποινή που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, υπό τον όρο της ανάκλησης, χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα, κατά τις εξής διακρίσεις: α) εάν η ποινή τους έχει διάρκεια μέχρι τρία έτη, εφόσον έχουν εκτίσει ή εκτίουν με οποιονδήποτε τρόπο το ένα δέκατο αυτής, β) εάν η ποινή τους έχει διάρκεια μεγαλύτερη των τριών και μέχρι πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένης και της κάθειρξης, εφόσον έχουν εκτίσει ή εκτίουν με, οποιονδήποτε τρόπο, το ένα πέμπτο αυτής».

Κατά την παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου «Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στους καταδίκους που αποκτούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2: α) μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και σε χρονικό διάστημα μέχρι δέκα (10) μήνες και β) μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μετά από άσκηση ενδίκου μέσου και εφόσον η έκτιση της ποινής τους έχει αρχίσει κατά τη δημοσίευση του παρόντος».

Από τη γραμματική, αλλά και την τελολογική ερμηνεία των διατάξεων αυτών, ναι μεν προκύπτει ότι αυτές έχουν μεταβατικό χαρακτήρα, αφού ισχύουν για ορισμένο χρονικό διάστημα, πλην όμως, με την διάταξη της περιπτώσεως α΄ της παραγράφου 10, ο Νομοθέτης, πιεζόμενος από την ήδη αναφερθείσα ανάγκη, την οποία εμείς δεν δικαιούμεθα να κρίνομεν, σαφώς επιδιώκει την διαδοχική αποφυλάκιση περισσότερων κρατουμένων, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, είτε κατά τον χρόνο της δημοσίευσής του Νόμου, είτε κατά το μεταβατικό χρονικό διάστημα των δέκα μηνών, από της δημοσίευσής αυτού, ήτοι μέχρι και τις 13-12-2012. Ότι αυτή είναι η βούληση του Νομοθέτου, επιβεβαιώνεται και από τη διεξαχθείσα συζήτηση στη Βουλή, κατά τη συνεδρίαση της οποίας στις 31-1-2012, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης, σύμφωνα με τα πρακτικά, εδήλωσε ότι η διάταξη 10^α «δεν θα ισχύσει μόνο για σήμερα, αλλά θα έχει διάρκεια, για όσους έχουν ποινές φυλάκισης μέχρι πέντε μήνες (εννοεί πέντε έτη), για δέκα μήνες από σήμερα».

Κατόπιν των ανωτέρω, η απάντησή μας στο τεθέν Ερώτημα είναι η ήδη αναφερθείσα. Δηλαδή, ότι οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 4043/2012, καταλαμβάνουν τους καταδίκους που συγκεντρώνουν τις σχετικές προϋποθέσεις, είτε κατά τη δημοσίευση του Νόμου, είτε κατά το μεταβατικό χρονικό διάστημα των δέκα μηνών από της δημοσίευσής αυτού, δηλαδή μέχρι τις 13-12-2012, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των οποίων η εκτέλεση της ποινής άρχισε μετά τις 13-2-2012.

Οίκοθεν νοείται, ότι στους οριζομένους στην παράγραφο 1 χρόνους, συνυπολογίζεται και η διάρκεια της προσωρινής κρατήσεως, η οποία έχει

αφαιρεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 371 § 4 Κ.Π.Δ. και 87 § 1 του Π.Κ.

Δεύτερον. Κατά το άρθρο 572 § 1 Κ.Π.Δ., η εποπτεία της εκτίσεως των στερητικών της ελευθερίας ποινών, ανήκει στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου εκτίσεως αυτών. Εξαιρετικώς, προκειμένου για τις φυλακές Πειραιώς (Κορυδαλλού), Θεσσαλονίκης (Διαβατών), Πατρών (Αγίου Στεφάνου) και Λαρίσης, την εποπτεία αυτή ασκεί ο οριζόμενος υπό του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου Αντεισαγγελεύς Εφετών, τον οποίο επικουρεί ο κατά τον ίδιο τρόπον ορισθείς Εισαγγελεύς Πλημμελειοδικών».

Κατόπιν αυτού και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 25 § 2 του Οργανισμού των Δικαστηρίων, ο Εισαγγελεύς του Αρείου Πάγου, δεν γνωμοδοτεί σε ξεχωριστά ερωτήματα των Διευθυντών των φυλακών. Οι τελευταίοι τα ερωτήματά τους δέον να τα απευθύνουν στους κατά τα άνω αρμοδίους Εισαγγελείς. Ο Εισαγγελεύς του Αρείου Πάγου γνωμοδοτεί μόνον επί των Ερωτημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εφόσον τυγχάνουν γενικότερου ενδιαφέροντος, όπως το ανωτέρω.

Ο Αντεισαγγελεύς του Αρείου Πάγου

Αναστάσιος Κανελλόπουλος

Ε.Θ.